

Grunder och huvudargument

1. Tribunalen gjorde fel när den ogillade klagandens talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar genom att missuppfatta såväl naturen hos klagandens yrkanden som dennes rättsliga grunder. Som en följd av missuppfattningen underlät tribunalen att beakta rättsstridigheten av kommissionens godtyckliga och illistiga ursäkter för att vägra vidta åtgärder. Denna passivitet ledde till en urvattning av de enhetliga säkerhetsnormerna för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa i de fall där strålningsolyckor förorsakats av militärt bruk av kärnkraft.

2. Rättsprinciper som är gemensamma för medlemsstaterna tillämpades inte. Tribunalen underlät att bedöma rättsstridigheten av kommissionens bristande omsorg och osunda förvaltning med hänsyn till rättsprinciper som är gemensamma för medlemsstaternas system för fastställande av administrativt ansvar för skada som vållats enskilda, vilket krävs enligt artikel 188 i Euratomfördraget.

3. Kommissionens exklusiva befogenheter på konkurrensrättsens område att medge undantag för att ta upp klagomål avseende hälsounormer till prövning har inte tillämpats korrekt. Tribunalen hade åter fel när den bedömde kommissionens undantag för militära verksamheter avseende strålningsolyckan i Thule utifrån direktivets hälsobestämmelser, med hänsyn till kommissionens stora och exklusiva utrymme för skönsmässig bedömning att utforma en konkurrenspraxis för EU genom skönsmässiga undantag för olagliga handelsavtal. Därigenom bortsågs från avgöranden som denna domstol meddelat i fråga om upptagande till sakprövning på andra EU-områden där kommissionen inte har ett sådant exklusivt utrymme för skönsmässig bedömning och där påståenden om att kommissionen underlåtit att vidta åtgärder inte lett till bedömningen att det är uppenbart att ett anspråk inte kan tas upp till sakprövning.

Tribunalen bortsåg från att kommissionen inte har ett exklusivt och obundet bedömningsutrymme för att genomdriva de enhetliga säkerhetsnormerna, eftersom dess befogenheter att medge undantag knappast definieras i Euratomfördraget och det däri särskilt föreskrivs former under vilka enskilda kan klaga på dess underlåtenhet att vidta administrativa åtgärder inom områden där de enskilda åtnjuter skydd. Detta gäller även situationer där ett beslut att inte vidta några åtgärder har riktats till en annan part.

4. Det gjordes ingen bedömning av huruvida kommissionens beslut att inte vidta åtgärder åsidosatte det i Euratomfördraget angivna målet att skydda arbetstagares och allmänhetens hälsa.

Tribunalen gjorde också fel när den inte undersökte huruvida kommissionens beslut att inte vidta åtgärder åsidosatte Euratomfördragets mål att upprätthålla och säkerställa till-

lämpningen av enhetliga säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de långvariga effekterna av joniserande strålning. Den bortsåg därmed från kommissionens ovillkorliga skyldighet enligt Euratomfördraget att säkerställa att bestämmelserna i fördraget, inklusive den där fastslagna försiktighetsprincipen, tillämpas korrekt.

(¹) Rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning (EGT L 159, s. 1).

Överklagande ingett den 7 maj 2010 av Artegoda GmbH av den dom som tribunalen (sjätte avdelningen) meddelade den 3 mars 2010 i mål T-429/05, Artegoda GmbH mot Europeiska kommissionen, övrig part i målet: Förbundsrepubliken Tyskland

(Mål C-221/10 P)

(2010/C 195/14)

Rättegångsspråk: tyska

Parter

Klagande: Artegoda GmbH (ombud: U. Reese och A. Meyer-Sandrock, Rechtsanwälte)

Övriga parter i målet: Europeiska kommissionen, Förbundsrepubliken Tyskland

Klagandens yrkanden

Klaganden yrkar att domstolen ska

— upphäva Europeiska unionens tribunals dom av den 3 mars 2010 i mål T-429/05,

— förplikta motparten att till klaganden betala 1 430 821,36 euro jämte en fast ränta med 8 procent från dagen för avkunnandet av domen till dess full betalning sker, alternativt, återförvisa målet till Europeiska unionens domstol för fastställande av ersättnings storlek,

— fastställa att motparten är skyldig att ersätta klaganden för den skada som den kommer att drabbas av i framtiden till följd av de kostnader för saluföring som krävs för att läkemedlet Tenuate retard ska återfå den ställning på marknaden som det hade innan kommissionen drog tillbaka försäljningstillståndet för läkemedlet, och

— förplikta motparten att ersätta rättegångskostnaderna.

Grunder och huvudargument

Genom dom av den 3 mars 2010 ogillade Europeiska unionens tribunal klagandens skadeståndstalan om ersättning för skada till följd av att godkännandet för försäljning av ett läkemedel felaktigt hade återkallats. Tribunalen grundade ogillandet på att det inte rörde sig om ett tillräckligt allvarligt åsidosättande av gemenskapsrättsliga bestämmelser från kommissionens sida. Enligt tribunalen medförde inte åsidosättandet av behörighetsreglerna något ersättningsansvar då behörighetsreglerna inte syftade till att skydda näringsidkares ekonomiska intressen. Den avgörande bestämmelsen i artikel 11 i direktiv 65/65 är dessutom oprecis. Därtill kom att det saknades prejudikat. Enligt tribunalen kunde detta utgöra förklaringen till det rättsliga fel som kommissionen hade gjort sig skyldig till. Man måste också beakta att bedömningen av det medicinska och vetenskapliga yttrandet var komplex. Sammantaget var de rättsliga och faktiska bedömningar som behövdes göra så komplexa att åsidosättandet av artikel 11 i direktiv 65/65 enligt tribunalen inte kunde anses utgöra ett tillräckligt allvarligt åsidosättande.

I överklagandet har klaganden gjort gällande att behörighetsreglerna, vilka begränsar europeiska myndigheters möjlighet att återkalla existerande rättigheter, genomgående syftar till att skydda medborgares och företags rättigheter. Åsidosättandet av behörighetsreglerna borde därför enligt klaganden ha beaktats vid bedömningen av om det rörde sig om ett tillräckligt allvarligt åsidosättande.

Man måste också beakta att kommissionen helt saknade utrymme för skönsässig bedömning när den fattade sitt beslut. Därtill kommer att kommissionen inte bara antog allmängiltiga bestämmelser, utan genom en administrativ åtgärd uttryckligen återkallade klagandens tillstånd. Den skada som klaganden har drabbats av följer därmed inte endast indirekt av allmängiltiga bestämmelser, utan utgjorde själva målet med och föremålet för den konkreta administrativa åtgärden. Enligt klaganden var kommissionen därför skyldig att extra noga visa att det fanns tillräckligt underlag för att återkalla tillståndet.

Principen om att skyddet för hälsan ska ges företräde och den särskilda betydelse som försiktighetsprincipen tillmäts utgör inte hinder i detta avseende. Enligt klaganden kan dessa principer visserligen motivera att ingripande åtgärder vidtas gentemot näringsidkare, också när det faktiska underlaget är osäkert. Upprätthållandet av en rättslig balans och iakttagandet av proportionalitetsprincipen kräver emellertid att skadelidande i sekundärrätten ges möjlighet att få en rimlig ersättning.

Häremot kan inte heller invändas att det är nödvändigt att neka skydd i sekundärrätten för att försiktighetsprincipen ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. I ett fall som det förevarande saknade nämligen kommissionen helt utrymme för skönsässig

bedömning. I sådana fall föreligger från början ingen risk för att genomförandet av försiktighetsprincipen kan hindras genom eventuella ersättningskrav.

Den omständigheten att bestämmelsen i artikel 11 i direktiv 65/65 är oprecis kan inte heller åberopas till stöd för att rätt till ersättning saknas. Enligt klaganden kan nämligen inte de berörda näringsidkarna hållas ansvariga för den bristande precisionen, men det kan däremot gemenskapen. Gemenskapen kan inte mot ersättningsanspråk åberopa att den själv, med åsidosättande av sina skyldigheter, har underlåtit att anta tillräckligt klara och entydiga bestämmelser.

Bristen på prejudikat befriar inte heller från ersättningsansvar. Gemenskapens institutioner förfogar inte över ett ansvarsrättsligt privilegium i form av en "rätt att göra ett misstag". Därtill kommer att domstolen redan hade fastställt att kommissionens beslut var rättsstridigt i formell och materiell bemärkelse. Vid den tidpunkt då kommissionens beslut genomfördes förelåg således ett prejudikat.

Inte heller den omständigheten att de faktiska och rättsliga omständigheterna var komplexa kan med framgång åberopas till stöd för att det inte rörde sig om ett allvarligt åsidosättande. Detta gäller i vart fall när det rör sig om en rent administrativ bestämmelse vilken inte ger något slags utrymme för skönsässig bedömning, genom vilken en rättighet uttryckligen har begränsats och härigenom direkt och förutsebart gett upphov till betydande materiella skador.

De myndigheter som ansvarade för de läkemedelsrättsliga frågeställningarna förfogade dessutom över den nödvändiga faktiska och juridiska kompetensen. Av denna anledning kan den genomsnittliga graden av komplexitet, vilken är typisk för tvister om läkemedels säkerhet och verkningar, inte med framgång åberopas till stöd för att ett allvarligt åsidosättande inte föreligger.

Överklagande ingett den 7 maj 2010 av Brigit Lind av det beslut som tribunalen meddelade den 24 mars 2010 i mål T-5/09, Brigit Lind mot Europeiska kommissionen

(Mål C-222/10 P)

(2010/C 195/15)

Rättegångsspråk: engelska

Parter

Klagande: Brigit Lind (ombud: I. Andersom, Advocate)

Övrig part i målet: Europeiska kommissionen